

Tulorekisteriyksikkö, Verohallinto

Lausuntopyyntöne koskien tulorekisterin kehittämissuunnitelmaa vuosille 2021-2024

Tulorekisteriyksikkö on lähettänyt tulorekisterin sidosryhmien nimeämille verkoston edustajille ja yhteistyöryhmälle lausuntopyynnön tulorekisterin kehittämissuunnitelmasta vuosille 2021-2024. Työeläkevakuuttajat TELA ja Eläketurvakeskus yhdessä edustavat työeläketoimialaa tulorekisterin sidosryhmäyhteistyössä. Tässä lausunnossa esitämme työeläkealan huomiot lausuttavana olevaan asiakirjaan.

Kehittämiskokonaisuus on hyvä ja pääosin työeläkealan näkemysten mukainen. Työeläkeala pitää tärkeimpinä ja kiireellisimpinä kehityskohteina laadun parantamiseen ja kokonaisprosessin tehostamiseen tähtääviä toimenpiteitä (mm. täsmäytys ja valvontatiedot).

Työeläkealan huolena on positiivisen luottotietorekisterin ja henkilötunnus-uudistuksen vaikutukset kehityssuunnitelmaan sekä tulorekisterin alkuperäisten tavoitteiden saavuttamiseen. Näiden suurten muutosten mahdollisesti toteutuessa tulee kehityssuunnitelmaa arvioida uudelleen.

Lausuntomme pääkohdat toimintamalleihin liittyen:

- Työeläkealan näkemyksen mukaan kehittämissuunnitelman käsittely kerran vuodessa yhteistyöryhmässä ei ole riittävä toimintamalli pidemmän aikavälin kehitysaihioiden päivittämiseen tai potentiaalisten uusien aihoiden tunnistamiseen. Keskustelua pitää käydä systemaattisesti toimialoittain sekä yhdessä sidosryhmien kanssa.
- Tulorekisterin tiedon laadun varmistaminen sekä toimintatapojen kehittäminen ovat koko tulorekisteriyhteisön yhteisiä tavoitteita. Sidosryhmien tulee voida osallistua strategiseen kehittämiseen muutoinkin kuin lausuntojen muodossa.
- Kehityssuunnitelma on analysoitava ja päivitettävä yhdessä sidosryhmien kanssa, kun positiivisen luottotietorekisterin ja henkilötunnus-uudistuksen vaikutukset tulorekisteriin ja sen muuhun kehitystyöhön ovat selvillä.

Pakollinen kehittäminen

Henkilötunnuksen uudistaminen vaikuttaisi toteutuessaan laajasti koko tulorekisteriyhteisöön, joten muutoksen vaikutus tulorekisterin kokonaisprosessiin tulee käydä läpi yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Tulorekisterin käyttäjäkunnan tai käyttötarkoituksen laajentuessa tulisi samalla selvittää, voidaanko mahdollisista kahdenvälisistä tietoluovutuksista

luopua niissä tilanteissa, joissa työeläkeala toimii tällä hetkellä tietojen luovuttajana kehityssuunnitelmassa esitetyille taholle.

Strateginen kehittäminen

Työeläkealan mielestä strategisen kehittämisen aihioilla tavoitellaan oikeita asioita, kuten tulorekisteriin ilmoitetun tiedon laadun varmistamista. On kuitenkin varmistettava, että sidosryhmät voivat osallistua aktiivisesti kehitysaihoiden sisällön priorisointiin, määrittelyyn sekä läpivientiin.

Strategiset tavoitteet on kehityssuunnitelmassa kuvattu ylätasolla, joten pelkästään dokumentaatioon perustuen kehityskohteita ja niiden tarkempaa sisältöä voi tulkita eri tavalla. Työeläkealan näkemyksen mukaisesti jo aiemmin esittämämme tulorekisterin tietojen täsmäytys työeläkealan tietoihin tukisi laajasti myös tulorekisterin kehityssuunnitelmassa esitettyjä strategisia tavoitteita. Kehittämissuunnitelmassa olisi hyvä huomioida, että etuuksien käyttöönotto on vasta edessä ja tällä voi olla vaikutusta strategiseen kehittämiseen esimerkiksi tiedon laadun osalta.

Strategisen kehittämisen pidemmän aikavälin kehitysalueet on hyvä sisällyttää kehityssuunnitelmaan jatkossakin, vaikkei niiden osalta tällä hetkellä ole suunniteltu toimenpiteitä. Tällä tavoin sidosryhmillä on mahdollisuus nostaa esille omasta toiminnastaan nousevia tavoitteita, jotka tulisi huomioida pidemmällä aikavälillä.

Muut kehittämiskohteet

Tulorekisterin muuta mahdollista kehittämistä on työeläkelän näkemyksen mukaan selvitetty melko kevyesti. Kolmen kehityssuunnitelmassa kuvatun kehitysaihion osalta on vielä selvittävää sekä tarkennettavaa suunnitelmassa esitettyjen asioiden osalta. Kehittämissuunnitelman osalta jää epäselväksi, miten työtä on tarkoitus jatkaa.

Työeläkealan näkemyksen mukaan tärkein laajennuskohde on tulorekisterin tietosisällön laajentaminen valvontatietoihin. Hyötyjen osalta kehityssuunnitelmassa ei ole tuotu esille mahdollisuutta luopua tiedon käyttäjien päällekkäisistä rekistereistä. Työeläkeala käyttää tulorekisterin tietoja reaaliaikaisesti, joten työeläkealan selvittämä tulon määrä olisi nopeasti muiden käytävissä ja vähentäisi siten tiedon tuottajiin kohdistuvia selvittelypyyntöjä. Valvontatiedot on jo Katre-hankkeen aikana sovittu selvittäväksi tarkemmin palkkojen käyttöönoton jälkeen, joten kokonaisuus tulisi aikatauluttaa kehityssuunnitelmassa esitettyä aikaisemmaksi.

Pidemmän aikavälin kehityskohteiden osalta ennen käynnistystä tulisi ylipäätään tarkastella niiden tarkoituksenmukaisuutta ja perusteluja tulorekisterin

ETK/Matleena Pulla

10.9.2020

tavoitteiden näkökulmasta. Etuuksien käyttöönoton jälkeen myös uusia laajentamistarpeita saattaa syntyä.

Eläketurvakeskus

Mikko Kautto
toimitusjohtaja

Katri Raatikainen
johtaja

Työeläkevakuuttajat TELA ry

Suvi-Anne Siimes
toimitusjohtaja